

mende ikke havde ført Bøger. Men Eksemplet rammer ikke det, jeg omtalte, thi naar Manden havde en Gæld paa op til 40,000 Kr., falder han jo ind under Loven. Jeg sagde, at naar en Mand ikke benytter Kredit ud over 500 Kr., burde han være fritagen for Bogføringspligt, men i dette Tilfælde var der jo benyttet Kredit for mange Gange dette Beløb. Jeg erkender, at havde denne Mand begyndt at føre Bøger, da han kun skyldte 500 Kr., var han maaske ikke kommen til at skyldte 40,000 Kr. Jeg tror, at Bogføring er af stor Betydning for den unge som for den ældre, for den lille som for den store, men skal der ske Undtagelser, — derved var det, jeg kom ind paa dette Spørgsmaal — er det bedst, at det sker paa den Maade, at de, der ikke benytte Kredit eller ikke benytte Kredit ud over et mindre Beløb — Beløbet skal jeg ikke her fastslaa; der kan altid tvistes om, hvor man skal stoppe — fritages for Bogføringspligten.

Lauridsen: Det ærede 5te Medlem for 9de Kreds (Broberg) mente, at jeg havde tænkt at tale paa Andelsfolkenes Vegne, men det har jeg aldrig tænkt paa. Men jeg kender en Del til Andelsbevægelsen og til Andelsfolkene, og der er flere af de Folk, som ere meget ivrige i denne Sag; som mene, at det har sin Betydning navnlig for de mindre Brugsforeninger at faa Bogføringspligt. Jeg vil ikke have det betragtet, som om jeg staaar fjendtligt overfor denne Bevægelse, for jeg betragter Brugs- og Andelsbevægelsen som en anden Form for Handel og Omsætning. Jeg ser i og for sig venligt paa den Udvikling, som er foregaaet, fordi den har været nødvendig. Og naar jeg nævner Læbæltet omkring Byerne, saa var det for at illustrere, hvad det vilde sige, naar man fastholdt noget, hvorimod Befolkningen reagerede, og jeg kunde tænke mig, at det samme med Tiden kunde blive Tilfældet paa dette Omraade. Jeg vilde ønske, at de Herrer, der staa som de øverste Ledere for Brugsforeningsbevægelsen, resolut vilde sige Ja til det her foreslaaede. Man kunde tænke sig, at noget saadant kunde ske i Fremtiden, at man syntes, at det var naturligt og rigtigt, selv om man nu reagerede derimod. Jeg ser altsaa saaledes paa det, at som Lovforslaget foreligger her i denne Affattelse, er det en Form, som jeg er sikker paa vil vække Tilfredshed ud over Landet; de, som der er Brug for at have med, komme med, og jeg tror, at Resten vil komme af sig selv. Jeg vilde, i Fald der ikke var Tale om Udvalg, blot have føjet til, at der i Betænkningen fra Folketingsudvalget er givet en Forklaring

af det Punkt om det begrænsede Ansvar, som jeg ikke er sikker paa er rigtig. Jeg er tilbøjelig til at tro, at naar der altsaa er Tale om begrænset Ansvar, saa komme alle de med, som have begrænset Ansvar, hvor der altsaa ikke er Tale om helt og fuldt solidarisk Ansvar. Det var blot disse Par Ord, jeg vilde tilføje, iøvrigt vil jeg anbefale Sagen til velvillig Behandling.

Ministeren for Handel og Søfart (Muus): Jeg vil blot have Lov til at gøre en ganske lille Bemærkning til det ærede 3die Medlem for 9de Kreds (Stilling), idet han synes ikke at have forstaaet, hvori Pointen ligger. Det Firma, jeg omtalte, har i sin Tid været et meget velstaaende Firma, som ikke benyttede nogen Kredit. Det var begyndt med ikke at føre et ordentligt Bogholderi, og det gled lidt efter lidt nedad; det første Aar, efter at Formuen var tabt, kom den vedkommende ind paa at skyldte 1,500 Kr., og efterhaanden steg Beløbet. Da han fra Begyndelsen af ikke havde ført Bøger, vedblev han at lade det gaa paa den Maade, og jo daarligere Status blev, desto mindre tilbøjelig blev han til at føre Bøger.

Stilling: Maa jeg dertil bemærke, at saa bliver han jo netop efter denne Lov nødt til at føre Bøger, ellers bliver han strafskyldig.

Ministeren for Handel og Søfart (Muus): Saa glemmer han det! Ja, det bliver en anden Sag.

Da ikke flere forlangte Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Tvede: Jeg tillader mig at foreslaa, at Sagen henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling og Afstemning
vedtoges dette Forslag.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Livsforsikringsvirksomhed.

(Lovforslaget findes i Tillæg A, Sp. 4485).